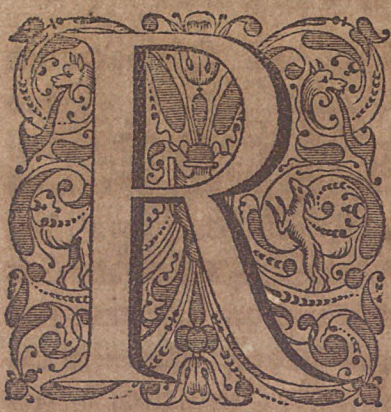

STRATH-NAVERNIA.

Nomen.

Situs.

Limes.

Incolae.

Regio hæc à Naverno flumine mediam fecante nomen habet: Incipit autem ad Helmsdail fluvium, ubi desinit Cathanesia, & recta in occasum porrecta, sinu & flumine Durenish dicto separatur ab E-

dir-da-Cheulis Provinciola, à Septentrione vastum & apertum Oceanum, nullamque terram objectam, adusque extrema Septentrionalia habet: à meridie Sutherlandia, ut diximus, proxima est, montibus altissimis ab ea divisa.

Regio in universum montana, montibus iisque crebris sibi que connexis, altis, asperis, nivosis attollitur. Lacus in convallibus haud exigui, sylvis frequens, non desunt portus egregii, at pecori quam frugibus tota aptior, non sibi de iis sufficit: quam inopiam cum exteris commercia, aut vicina Cathanesia, permutatione lignorum ac sylvarum saepe solatur, ac innumeros boum, equorum, caprorum, aliorumque mansuetorum animalium greges hic cernere licet: cervorum, damarum, ferinarum omnis ingens copia, luporum rapacissimorum, qui hic per sylvestria & avia cum magno animalium domesticorum damno oberrant, tanta frequentia, ut tota pene reliqua insula exacti, hic sedes & domicilia collocasse videantur, nullibi certe tam frequentes.

Incolarum industria, quantum per cælum & solum licet, sua exercet bobus rura, quæ secundum littoris tractum exporriguntur, nam paulo interius nisi raris locis, montes fluminibus superincumbentes hoc negant: at maria, sinus, flumina mirum quam piscosa omnia, unde quotannis non mediocri incolis census, præsertim domino ex salmonum captura cedit. Hic exercentur ferrariæ, ac beneficio sylvarum excoquitur è venis ferrum, quod exportatum etiam lucro est. Distrahitur in vicinis nundinarum locis boum saginatarum, ac equinorum pullorum magnus numerus: Evehitur mari bovilla caro doliis condita in usum navigantium, pelles, tergora boum cervorumque, sebum, caseus, butyrum, alia. Porcina caro hic ut ubique parior: Et hoc semel de universo Regno dixisse sufficiat, porcina despici, & in usum vilis plebeculæ cedere, multos eam plane abhorrere. Sunt toto Regno ex opportunitate fluminum ac rivorum per montes aut colles delabentium infinitæ moletrina, quarum custodes antiqua

consuetudine pendunt quotannis Domino præter alia etiam porcos castratos: hic mos ni obstaret, credibile est omne porcinum genus jamdudum abolitum fuisse.

Mirum videatur, Danos, cum Angliam subjugarent, nostrum regnum affligerent, hæc tam horrida ac inculta loca appetivisse, & hic sedes quævisse; at certum hoc est, & uno alteroque in littore loco, durant victoriarum contra eos monumenta.

In littore sabuloso inter duo eximia flumina Naveru & Torridail, quorum ostia ad duum millium intervallo ad invicem absunt, ruina nunc sabulo ac mari hausta testantur quondam oppidum stetit, sed nunc nullum amplius est. Tota Regio vicatim habitatur. Dynasta ad ostia Naveruæ ædes Farr dictas, & non longo intervallo ad sinum Kuntail habet Tung nomine, nonnullisque aliis locis.

Dividitur hæc provincia in quinque regionulas, quæ ab ortu incipiendo secundum litus hoc ordine exporriguntur. *Hallowdail*, fluminibus *Hallowdail* & *Strathy* conclusa. Proxima est *Strath-navernia*, totius Regionis nomine dicta: quam sequitur *Kuntail*, ad sinum ejusdem nominis. Deinde *West-Moan*, adusque sinum *Erevill* dictum: ultima est *Durenish*, ad sinum & fluvium cognominem, quæ præ cæteris est melioris & feracioris soli.

Venatus hic crebri, cervorum præsertim, aucupia crebra, invitantibus ad hæc soli hominumque genis: & qui non se venatu exerceat, eoque unice delectetur, homo apud eos nihili habetur, unde ferinæ in paratu magna semper copia.

Homines sunt validi, robusti, laborum, aliorumque æstus patientes, parsimonie assueti, neque tamen ea morum feritate, quam Regionis asperitas promittere videretur, at ingenua simplicitate hilares, in epulas aut invicem aut cum exteris effusi, nihil subdolum animis versant. Eadem quoque animorum morumque ratio omnibus cæteris vicinis provinciis, de quibus dictum est.

Commune est omnibus iis Regionibus quæ prisca lingua loquuntur, ut Dominum suum quam maxime venerentur, colant, diligant, pro eo depugnent, in periculis vitam non inviti deponant, & præter consueta prædiorum onera, si quando necessitas incumbat, domino elocante filiam, nomen dissolvente, latifundia impignorata redimente, aut nova comparante, ut vectigalibus extraordinariis indictis, lubentes quartam aut quintam è vacuis suis, quibus divitiæ eorum constant (& boves mares alere insuetum) omnes sine discrimi-

Divisio.

Venaria.

Incolae.